L. 6. Kraków, dnia 10 czerwca 1903. Rocznik XXIV.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 42594/903
III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 31 marca 1903 roku znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art. 115 4 paczki tytoniu i 17 papierosów.
„ 118 Torebka ręczna z 1 koroną, chusteczką do nosa i torebką z cukierkami.
„ 119 5 kluczyków.
„ 120 Pugilaresik z 9 h., złotym pierścionkiem i takąż obrączką.
„ 121 Portmonetka z kluczem.
„ 122 5 kołnierzyków.
„ 123 Torebka ręczna z pugilaresem, oraz 1 kor. 20 hal.
„ 124 Torebka, 5 kluczyków na kółku, kieliszek, szczoteczka do zębów, 2 kawałki mydła.
„ 125 Łańcuszek srebrny.
„ 126 Łańcuszek mosiężny.
„ 127 Pugilaresik, notatki w hebrajskim języku, dwie ósemki losów węgierskich.
„ 128 Zegarek niklowy z takimże łańcuszkiem.
„ 129 Kartka zastawnicza zakładu Angelusa.
„ 130 Ostroga.
„ 131 Dewizka.
„ 132 Łańcuszek srebrny.
„ 133 Kaganiec.
„ 134 Książeczka w języku greckim.
„ 135 Pakiecik, zawierający zioła.
„ 136 Klucz.
„ 137 Dwie pary rękawiczek i pasek damski.
„ 138 Klucz.
„ 4615 10 koron.
„ 139/4617 Pugilares z kartką loteryjną, oraz zastawniczą zakładu Angelusa i 44 h.
„ 140/4616 Pugilares z 2 kor. 87 hal. i 7 markami pocztowemi.
„ 141 Bransoletka srebrna.
„ 142 Kapelusz.
„ 143 6 nitek korali.
„ 3895/II. 56 hal., uzyskanych z licytacyjnej sprzedaży znalezionego pieczywa.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

1. Pies ratler.
2. Zegarek złoty damski.
3. Pies ratler.
4. Pies ratler.
5. Pies duży.
6. Pies seter.

Nadto znaleziono w Krakowie:

a) Złożone w Kasie miejskiej:

Art. 102 Zegarek damski z łańcuszkiem, znaleziony w roku 1901.
„ 145 2 złote pierścionki oraz dewizka, znalezione w kwietniu 1903 roku.

b) Przechowane w c. k. Dyrekcyi Policyi.

Surdut z kamizelką, znalezione w kwietniu 1903 r.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do biura III. Wydziału Magistratu w godzinach urzędowych, w przeciwnym razie bowiem przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś dalszych trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 28 maja 1903 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 45414/03.
II.

OBWIESZCZENIE.

Rada miasta uchwałą z dnia 18 maja 1903 postanowiła na rok 1903 pobierać następujące dodatki, a mianowicie:

1) podatek gminny od czynszów z mieszkań w tej samej wysokości, jak w latach poprzednich, t. j. na potrzeby gminne po dwa halerze od każdej korony;
2) na pokrycie wydatków kwater chwilowych po jednym halerzu od każdych dwóch koron;
3) podatek czynszowy na potrzeby wodociągów po cztery halerze od każdej korony;

4) dodatek gminny 10% do wszystkich stałych podatków rządowych, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego.

Podając tę uchwałę do publicznej wiadomości, Magistrat oznajmia, że 10% dodatek gminny do podatków stałych, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, pobieranym będzie na zasadzie rozporządzenia c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie z dnia 2 kwietnia 1875 r. L. 7082 i z dnia 2 listopada 1897 r. L. 3412/pr. przez tutejszy c. k. główny urząd podatkowy przy poborze podatków stałych; zaś 2% podatek gminny czynszowy, ½% podatek kwaterunkowy i 4% podatek wodociągowy wnosić należy do Kasy miejskiej w terminach kwartalnych z dołu.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,

dnia 19 maja 1903 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein.

Mianowania urzędników i służby.

JW. Prezydent miasta zgodnie z postanowieniem § 89 statutu gm. dla stoł. król. m. Krakowa z dnia 6-go października 1901 (Dz. u. kr. Nr. 108) zamianował:

1) **Stanisława Opolskiego**, c. k. koncept. praktykanta skarbowego w Krakowie, praktykantem konc. Magistratu w XI. kl. rangi z płacą roczną w kwocie 1600 koron, oraz z prawem do dwóch pięcioleci po 200 koron (dekret z 20 maja 1903 L. 300/prez./903).

2) **Pawła Zawadę**, pachołka Magistratu, woźnym II. klasy z płacą roczną w kwocie 720 koron, dodatkiem kwaterowym w rocznej kwocie 240 koron, oraz umundurowaniem (dekret z dnia 19 maja 1903 roku L. 315/prez./903).

3) **Mikołaja Mazura, Andrzeja Woźniackiego, Józefa Pierzchałę** i **Michała Szkaradka** pachołkami Magistratu z płacą roczną po 600 koron, dodatkiem kwaterowym po 200 koron, oraz umundurowaniem (dekrety z 29 grudnia 1902 L. 692/prez./902, z 21 grudnia 1902 L. 124/prez./902, z 7 grudnia 1902 L. 793/prez./903 i z 19 maja 1903 L. 316/prez./903).

4) **Jana Zawiszę** pompierem miejskiej straży pożarnej z płacą roczną 600 kor. i umundurowaniem (dekret z 23 kwietnia 1903 L. 33.318).

5) **Alojzego Jurka** i **Wawrzyńca Buchowicza** pomocnikami miejskiej straży pożarnej z płacą roczną po 480 koron i umundurowaniem (dekrety z 24 kwietnia 1903 L. 33319 i L. 31158).

6) **Józefa Spilę**, prowizorycznego stróża budynków miejskich, pachołkiem Magistratu i rzeczywistym stróżem budynków miejskich z płacą roczną 600 koron, mieszkaniem w gmachu Magistratu oraz umundurowaniem (dekret z 3-go czerwca 1903 r. L. 148/prez./902).

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie nadzwyczajne (21. w kad. XII.) **z dnia 16 kwietnia 1903 roku.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **53**.

Radcy miejscy: dr. Benis, Beringer, dr. Cybulski, dr. Cyfrowicz, Epstein, dr. Horowitz, dr. Jordan, dr. Paszkowski, dr. Rosenblatt, dr. Rothwein, Sare, Ślęk, hr. Wodzicki (**13**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Birnbaum, Sędzimir, Suski (**3**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 30 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Przewodniczący w następujących słowach poświęca **wspomnienie żałobne ś. p. ks. Eustachemu Sanguszce**:

„W zastępie mężów, zajmujących znakomite stanowiska w naszem społeczeństwie, śmierć uczyniła świeżą szczerbę, zabierając w dniu 3 b. m. w Gries w Tyrolu księcia Eustachego Sanguszkę, byłego marszałka kraju i namiestnika. Urodził się książę w Gumniskach pod Tarnowem w r. 1842; kształcił się w szkołach krajowych i był wychowańcem Jagiellońskiego Uniwersytetu. Od młodzieńczych lat zajęty zarządem dóbr rodzinnych, przywiązał się do roli rodzicielskiej i umiłował gospodarstwo wiejskie, nie zajmując się wcale zadaniami politycznemi. Żył też w zaciszu domowem, zdala od ruchu, jaki ogarnął z czasem kraj cały, spełniając jedynie gorliwie obowiązki obywatelskie, jakie wskutek nowych urządzeń spadały na pragnącego pomyślności kraju. Stąd też poszło, że aż do chwili wyboru jego do Sejmu mało był znany i dopiero przez wystąpienie swe w roku 1889 dał się poznać ze swych zdolności krajowi.

Wskutek tego Monarcha powierzył mu laskę marszałkowską kraju, którą on też dzierżył od roku 1891 do roku 1895 ku zadowoleniu Sejmu i kraju. Po objęciu prezydentury ministrów przez hr. Kazimierza Badeniego mianowany został namiestnikiem kraju, którytoż urząd niechętnie i jedynie tylko ulegając woli Monarchy, przyjął i sprawował aż do roku 1898, poczem z powodu okoliczności ówczesnych godność tę złożył, cofnąwszy się zupełnie z życia publicznego do umiłowanej cichej pracy ziemiańskiej.

Chociaż był potomkiem jednego z najznakomitszych rodów, błyszczącego już w odległej przeszłości cnotami obywatelskiemi i znaczeniem w kraju, daleką od niego była duma, pycha i zarozumiałość. Skromny i cichy, nie ubiegał się nigdy o godności i zaszczyty, powodując się zasadą, że cichą, gorliwą pracą około dobra publicznego przy najmniejszym nawet zakresie działania do rozwoju i pomyślności Ojczyzny skutecznie przyczynić się można.

Cześć pamięci zacnego, Ojczyznę miłującego obywatela!“ —

Następnie Przewodniczący poświęca **wspomnienie żałobne pamięci ś. p. byłego r. m. Franciszka Kroebla** w następujących słowach:

„W dniu 8 b. m. zakończył życie w sile wieku były nasz kolega Franciszek Kroebl. Zmarły powołany został do grona naszego jako zastępca radziecki w dniu 17 października 1897 r. i w tym też charakterze pozostawał między nami aż do 17 kwietnia 1902 r. Powołany do pełnienia obowiązków radzieckich, wzbudzał w nas nadzieję, że zastąpi nam odczuwać bardzo się dający brak ś. p. Geislera. Niestety ciężka niemoc, jaka go dotknęła, nie pozwoliła mu pracować a nadto pozbawiła Gminę możności korzystania z jego wiedzy i doświadczenia. Gdy choroba wzmogła się, spowodowała to, że nie mógł być umieszczony na liście tych, którzy przy ostatnich wyborach powołani zostali — z żalem wszystkich, którzy znali jego wiedzę i gorącą chęć służenia miastu naszemu.

Cześć pamięci zacnego obywatela!"

Obu przemówień wysłuchała Rada miejska, powstawszy z miejsc. —

R. m. dr. Trzebicky zaznacza dotkliwy **brak lekarzy miejskich**, gdyż obecnie obowiązki służby sanitarnej miejskiej pełni tylko jeden lekarz dr. Schaitter. Mowca wnosi, aby przejść do posiedzenia tajnego celem wyboru lekarzy.

R. m. dr. Muczkowski zgadza się na wniosek poprzedniego mowcy z tem zastrzeżeniem, ażeby pierwszy punkt obrad posiedzenia tajnego stanowiło sprawozdanie prezydyum z dochodzenia dyscyplinarnego **w sprawie nadużyć w funduszu czyszczenia miasta.**

Uchwalono przystąpić do posiedzenia tajnego. —

R m. Rotter podnosi, że z dniem dzisiejszym nastąpiło w mieście **podrożenie mięsa** o 8 hal. na kilogramie; jest to bardzo dotkliwe dla publiczności; dlatego mowca zapytuje, czy p. Prezydentowi wiadomo o tym fakcie i co p. Prezydent zamierza uczynić, aby podrożeniu zapobiedz.

Przewodniczący odpowiada, że sprawę zbada i zarządzi potrzebne kroki. —

W myśl powziętej uchwały Przewodniczący o godzinie 5 minut 40 po południu zamyka posiedzenie jawne, a zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (22. w kadencyi XII.) **z dnia 20 kwietnia 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **52.**

Radcy miejscy: dr. Cybulski, dr. Cyfrowicz, Epstein, dr. Górski, dr. Gross, dr. Horowitz, dr. Jordan, dr. Koy, dr. Paszkowski, dr. Rothwein, Sare, Schwarz, Słęk, Sołtysik, hr. Wodzicki (**15**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Szatkowski, Uderski (**2**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 30 po południu

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Sekretarz Rady miejskiej odczytuje następujące pisma:

1) Prośbę **Ludwiki Filimowskiej**, wdowy po dr. Antonim Filimowskim, zastępcy lekarza miejskiego, o udzielenie stałego rocznego daru z łaski. (L. 34001/903).

2) Prośbę **Klary Eminowiczowej**, żony byłego naczelnika miejskiej straży pożarnej, o przyznanie jej emerytury a dzieciom zaopatrzenia. (L. 34400/903).

3) Prośbę **Ksawerego Świerczyńskiego**, byłego sierżanta miejskiej straży pożarnej, o przyznanie emerytury. (L. 30363/903).

Pisma powyższe odesłano do Sekcyi III. —

R. m. Sulikowski wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Zwraca się Komisyi sanitarnej 2 terna, ustanowione na podstawie wyniku **konkursu dla obsadzenia dwóch wakujących posad lekarzy obwodowych**, z uprzejmem wezwaniem o uzupełnienie ich dwoma nowemi nazwiskami z pośród tych panów, którzy się do konkursu zgłosili".

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawa ta może być przedmiotem dyskusyi na posiedzeniu, które odbędzie się w najbliższy czwartek. —

Przystąpiono do porządku dziennego, t. j. do **obrad nad projektem budżetu miejskiego** na rok 1903.

R. m. dr. Ponikło, jako jeneralny sprawozdawca Komisyi budżetowej, powołując się na drukowane sprawozdanie, w dłuższem przemówieniu podnosi ważniejsze jego momenta i uzupełnia wyjaśnieniami tak sprawozdanie Komisyi, jak i wypracowany przez siebie materyał — celem obmyślenia sposobów pokrycia niedoboru budżetowego.

Sprawozdawca imieniem Komisyi budżetowej wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Rada miejska zatwierdza niniejszy preliminarz budżetu.

2) Rada miejska upoważnia Prezydyum do **zaciągnięcia w miarę potrzeby pożyczki** krótkoterminowej do maksymalnej wysokości 350000 koron celem pokrycia niedoboru.

3) Rada miejska poleca Magistratowi, aby w porozumieniu z referentem wypracował projekty ustaw, tyczących się **pomnożenia dochodów gminnych**, i przedłożył je Komisyi budżetowej, *ad hoc* zwołanej, do rozpatrzenia i poczynienia Radzie odpowiednich wniosków.

Przewodniczący otwiera **dyskusyę ogólną.**

R. m. Daszyński, wygłosiwszy dłuższe przemówienie, wnosi, aby przekazać Sekcyi III. następującą rezolucyę (L. 61411/903):

„Rada miasta Krakowa uchwali!

Dotychczasowy system wyborczy, oparty na kuryach i poddziałach kuryalnych, należy znieść, a wprowadzić natomiast bezpośrednie, równe, tajne i **powszechne prawo głosowania na radców miejskich.** Prawo to przysługiwać ma każdemu pełnoletniemu mężczyźnie i każdej pełnoletniej kobiecie, zamieszkałym stale w mieście od pół roku w chwili rozpisania wyborów. O wniosku tym ma Sekcya prawnicza złożyć sprawozdanie pełnej Radzie do trzech miesięcy". —

R. m. dr. Ulanowski po dłuższem przemówieniu wnosi:

„Rada miejska wybierze Komisyę, która zajmie się

poprawą finansów miejskich i miejskiej administracyi" (L. 61414/903). —

Dłuższe przemówienia wygłaszają r. m. dr. Frühling i dr. Bąkowski.

Z powodu spóźnionej pory Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 9 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (23. w kad. XII.) **z dnia 21 kwietnia 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **49.**

Radcy miejscy: dr. Benis, Beringer, dr. Cybulski, dr. Cyfrowicz, Daszyński, Epstein, dr. Górski, dr. Jordan, Kawecki, dr. Koy, dr. Paszkowski, dr. Rothwein, Sare, Slęk, Sołtysik, hr. Wodzicki (**16**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Drobner, Szatkowski, dr. Tomkowicz, Uderski (**4**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 40 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Na porządku dziennym **projekt budżetu miejskiego** na rok 1903.

Dalszy ciąg dyskusyi ogólnej.

Dłuższe przemówienia wygłaszają r. m.: dr. Seinfeld i dr. Łepkowski.

R. m. ks. dr. Bukowski dłuższe przemówienie kończy następującymi wnioskami:

„Rada miejska uchwali!

1) W uzupełnieniu **sprawy Eminowicza** wytoczyć śledztwo ówczesnemu rewidentowi rachunkowemu, który z obowiązku swego urzędu winien był przeglądać i kontrolować rachunki i sprawozdania Eminowicza, a że tego, jak skutek pokazuje, nie czynił, zbadać dokładnie i złożyć Radzie sprawozdanie, o ile w tem jest wina i odpowiedzialność jego, ewentualnie jeszcze innych urzędników.

2) Zbadać dokładnie **sprawę Kozłowskiego,** który odbierał pieniądze, przynoszone z Kasy miejskiej przez pompiera, i oddawał je Eminowiczowi, a ponieważ była zawsze superata, która nie dochodziła rąk robotników, gdzie ona ginęła, czy u Eminowicza, czy może choć w części u Kozłowskiego?

3) Wybrać stałą Komisyę, przynajmniej z 5 radców i jednego lub dwóch urzędników Magistratu, któraby się zajęła ścisłem zbadaniem, czy jeszcze nie zachodzą gdzie malwersacye lub **nadużycia w Magistracie,** a na przyszłość czuwała nad tem, aby, jeśliby się gdzie ślady podobnych nadużyć w tej lub owej formie pokazały, donosiła zaraz o tem p. Prezydentowi do stosownego postąpienia, a Radzie do wiadomości". (L. 61413/903). —

R. m. dr. Bandrowski po dłuższem przemówieniu wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Powołuje się do życia Komisyę statutową, która przedstawi Radzie miejskiej **projekt zmian potrzebnych do uproszczenia urzędowania Rady miejskiej i do zmiany obecnej ordynacyi wyborczej** przy uwzględnieniu odpowiedniego rozszerzenia prawa wyborczego i przyznania go tym wyborcom, którzy uprawnieni są do głosowania w kuryi V. przy wyborach do Rady państwa, nadto udzielenia osobistego prawa głosowania kobietom". (L. 61412/903). —

Dłuższe przemówienia wygłaszają r. m: dr. Fischler i dr. Gross.

Ostatni mowca r. m. dr. Gross prosi o zamknięcie posiedzenia z powodu spóźnionej pory, zastrzegając sobie prawo dokończenia swego przemówienia na najbliższem posiedzeniu.

Przewodniczący o godzinie 9 wieczorem posiedzenie zamyka. —

Posiedzenie nadzwyczajne (24. w kad. XII.) **z dnia 23 kwietnia 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **55.**

Radcy miejscy: dr. Cyfrowicz, Daszyński, dr. Górski, dr. Jordan, dr. Koy, dr. Paszkowski, dr. Rothwein, Sare, Slęk, hr. Wodzicki (**10**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: dr. Gunkiewicz, Kawecki, Rimler, Schmelkes (**4**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 30 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Sekretarz Rady miejskiej odczytuje następujące pisma:

1) Podziękowanie „**Macierzy szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego**" za przyznaną subwencyę w kwocie 1200 koron.

Przyjęto do wiadomości. (L. 33673/903). —

2) Prośbę **Julii Kłosowskiej,** żony wydalonego kasyera miejskiego, o przyznanie w drodze łaski zaopatrzenia tudzież datku na wychowanie córki.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 34993/903). —

Przewodniczący podaje do wiadomości, że wpłynęło podanie **stróżów kamienicznych o przeprowadzenie rewizyi ich mieszkań i objęcie przez Gminę obowiązku wywożenia śmieci z domów;** celem uniknięcia zwłoki wydano już zarządzenie co do rewizyi mieszkań, sprawa zaś wywozu śmieci będzie traktowaną łącznie z reformą czyszczenia miasta. —

Przystąpiono do porządku dziennego, t. j. do dalszych **obrad nad projektem budżetu na rok 1903.**

Dalszy ciąg dyskusyi ogólnej.

R. m. dr. Gross kontynuuje swoje przemówienie.—

Po dłuższem przemówieniu r. m. Chylińskiego r. m. Federowicz wnosi, aby dyskusyę ogólną zamknąć i **wybrać mowców generalnych.**

R. m. dr. Seinfeld i dr. Gross sprzeciwiają się temu wnioskowi, oświadcza się za nim r. m. dr. Fischler.

Przewodniczący wyjaśnia, że ponieważ dawny regulamin miał obowiązywać tylko 3 miesiące, przeto wniosek r. m. Federowicza jest niedopuszczalny.

R. m. Federowicz, konstatując wyjaśnienie Przewodniczącego, wniosek swój cofa. —

W dalszym ciągu rozprawy ogólnej przemawiają r. m.: ks. dr. Spis, dr. Seinfeld, dr. Łepkowski, Rotter i celem sprostowania faktycznego dr. Łepkowski. —

Na wniosek Prezydyum uchwalono wysłać **deputacyę na pogrzeb ś. p. ks. Eustachego Sanguszki,** składającą się z I. wiceprez. dra Leo i radców miejskich dra Domańskiego i Turskiego. —

Z powodu spóźnionej pory Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 9 minut 10 wieczorem.—

Posiedzenie nadzwyczajne (25. w kad XII.) **z dnia 27 kwietnia 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **52.**

Radcy miejscy: dr. Cyfrowicz, Daszyński, Epstein, dr. Górski, dr. Horowitz, dr. Jordan, dr. Paszkowski, dr. Rothwein, Sare, Slęk, hr. Wodzicki (**11**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności r. m.: Bazes, Rimler, Schmelkes, Suski, dr. Tomkowicz, dr. Ulanowski (**6**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 30 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Przewodniczący przeprasza Radę za wprowadzenie jej w błąd na ostatniem posiedzeniu co do terminu, do którego obowiązywać miał dawny regulamin obrad; zbadawszy protokoły obrad, przekonał się, że na jego właśnie wniosek uchwalono, aby dawny regulamin obrad obowiązywał aż do uchwalenia nowego. Mowca przeto, przepraszając za tę pomyłkę, prostuje wyjaśnienie, udzielone na ostatniem posiedzeniu. —

Przystąpiono do dalszych obrad nad **projektem budżetu na rok 1903.**

Dalszy ciąg dyskusyi ogólnej.

I. wiceprezydent dr. Leo wygłasza dłuższe przemówienie. —

Po przemówieniu I. wiceprezydenta dra Leo zabiera głos r. m. ks. dr. Bukowski.

Przy krytykowaniu przez mowcę sposobu **nauczania w chajderach** niektórzy Radcy miejscy przerwali mowę w sposób tak gwałtowny, że Przewodniczący widział się zniewolonym zamknąć posiedzenie o godzinie 7 minut 50 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (26. w kad. XII.) **z dnia 30 kwietnia 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **56.**

Radcy miejscy: dr. Cyfrowicz, Daszyński, dr. Górski, dr. Paszkowski, dr. Rothwein, Sare, Schmelkes, Schwarz, Slęk, hr. Wodzicki (**10**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Drobner, dr. Rosenblatt, dr. Tomkowicz (**3**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 40 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Sekretarz Rady miejskiej odczytuje pismo Komitetu, urządzającego **obchód uroczystości 3-go maja,** zapraszające Radę miejską do udziału w uroczystości.

Przyjęto do wiadomości. (L. 257/prez/03). —

Przewodniczący oświadcza:

„Na przeszłem posiedzeniu **miało miejsce zajście,** które niewątpliwie każdy, komu godność tego miasta jest drogą, a pragnie zachowania powagi, przyznanej naszej Radzie, z jaką narady jej się odbywają, musi boleśnie odczuć wypadek ten — tem zaś boleśniej, że **chodziło o wolność słowa.**

Niemniej przykrem jest to zajście dla mnie, bo pozbawiło mnie możności zapobieżenia zajściu przez zrobienie użytku z odnośnego paragrafu regulaminu, zabezpieczającego dostatecznie wolność słowa i właściwe wypowiedzenie myśli“.

R m. Federowicz składa następującą deklaracyę:

„W imieniu szerszego grona Radców miejskich przyłączam się w zupełności do oświadczenia p. Prezydenta, albowiem sceny na ostatniem posiedzeniu Rady były tem mniej usprawiedliwione, że padły tutaj kilkakrotnie z ust pp. Radców miejskich w dyskusyi nad sprawozdaniem delegata do Rady szkolnej oraz w dyskusyi budżetowej prowokacyjne słowa, których większość z wielką cierpliwością wysłuchała. Wyrażam zatem stanowcze życzenie, aby na przyszłość wolność słowa i spokój obrad Rady miejskiej przez wszystkich były bezwarunkowo przestrzegane“.

R. m. dr. Seinfeld zaznacza, że oświadczenie p. Prezydenta i deklaracya r. m. Federowicza były dla niego niespodzianką, gdyż sądził, że ostatnie zajście w Radzie miejskiej nie będzie już więcej poruszane. Mowca zastrzega się przeciwko temu, aby poniżano Radców izraelickich i ich uczucia religijne; natomiast z miłą chęcią cofa wyrażenie, na poprzedniem posiedzeniu Rady użyte, iż „kilku majsterków“ nie pozwala na wpisywanie majstrów izraelickich do cechów, czego mowca stanowczo się domaga i domagać będzie.

R. m. Rotter oświadcza, że mniejszość stoi na stanowisku swobody słowa, ale domagać się musi, aby dyskusya miała tok poważny.

Mowca domaga się, aby r. m Federowicz przytoczył, jakichto prowokacyjnych słów mniejszość używała przy sprawozdaniu delegata do Rady szkolnej krajowej.

R. m. Federowicz, nie wymieniając nazwisk mowców, odczytuje odpowiednie ustępy protokołu z posiedzenia Rady miejskiej, w dniu 30/10 1902 r. odbytego, brzmiące, jak następuje: „Od najmłodszych lat w umysły dzieci wpaja się nienawiść do żydów....“ „Ta nienawiść zaczyna się od szkoły i kończy się na innych klasach“.

W sprawie tej zabierają głos Radcy miejscy: dr. Gross, ks. dr. Bukowski, dr. Seinfeld, dr. Horowitz i ponownie ks. dr. Bukowski. —

Przystąpiono w dalszym ciągu do **dyskusyi ogólnej nad projektem budżetu** na rok 1903.

Przemawiają radcy miejscy: Epstein, dr. Gross i Uderski.

Po przemówieniu r. m. Uderskiego **uchwalono dyskusyę zamknąć.** —

Z zapisanych do głosu przemawiają:

R. m. dr. Frühling przedkłada następującą **rezolucyę**:

„Rada miasta Krakowa po dyskusyi budżetowej, przeprowadzonej w dniach 20, 21, 23, 27 i 30 kwietnia 1903 r, i po wysłuchaniu sprawozdania i wniosków Komisyi budżetowej wyraża przekonanie:

1) Że deficyt budżetowy na rok 1903 w sumie 328597 koron jest wynikiem depresyi ekonomicznej, trwającej w mieście nieprzerwanie od roku 1897, która sprawiła, że dotychczasowe dochody Gminy nie starczą już na pokrycie jej zwyczajnych potrzeb, że dochody te znacznie się zmniejszyły i to tak dalece, że podatki i opłaty gminne na rok 1903 trzeba było preliminować niżej o 195832 koron, niż one przyniosły w roku 1901.

2) Że wobec zupełnego zastoju w przemyśle budowlanym, który wytwarzał główne źródła zarobku w mieście, i wobec smutnych stosunków zarobkowych mieszkańców miasta — zwłaszcza właścicieli realności, kupców i rękodzielników, a także robotników, których obecnie jest w Krakowie około 5000 bez zajęcia — dalsze podwyższanie podatków i opłat gminnych celem usunięcia deficytu jest wykluczone.

3) Że tak bardzo wskazane i pilne budowy szkół, ratusza, stacyi elektrycznej, naprawa bruków i kanalizacya w obecnych warunkach finansowych miasta musiałyby być zaniechane, chociaż inwestycye te mogłyby ożywić i rozbudzić ducha przedsiębiorczego i wpłynąć dodatnio na podniesienie przemysłu, a pośrednio dochodów podatkowych.

4) Że miasto Kraków, które ze względu na swą wielką przeszłość historyczną, na swe dążności cywilizacyjne, okupowane znacznemi ofiarami na rzecz Wysokiego c. k Skarbu, i ze względu, że jest twierdzą pierwszorzędną, powinno się cieszyć szczególną pieczołowitością c. k. Rządu, nie tylko opieki tej nie doznaje, ale przeciwnie przez tenże c. k Rząd nieżyczliwie jest traktowane.

Wskazuje na to okoliczność, że wszelkie słuszne żądania gminy naszej przez c. k. Rząd dotychczas nie zostały załatwione, że w szczególności zupełnie bezowocne były nasze starania:

a) **o usunięcie rewersów demolacyjnych**;

b) **o wynagrodzenie szkody**, wynoszącej przeszło milion koron, **spowodowanej budową kontumacyi** na życzenie Rządu, którato kontumacya nie przynosi Miastu zgoła żadnego dochodu;

c) **o zniesienie akcyzy,** od której wolne są niektóre miasta stołeczne, a którą opasano Kraków, chociaż on miastem stołecznem nie jest, przemysłu żadnego nie posiada, a ludność jego jest ubogą;

d) **o przeniesienie miasta Krakowa do II. klasy podatku domowo-czynszowego**, czego domaga się rezolucya komisyi budżetowej Izby posłów z roku 1901;

e) **o udzielenie jednorazowej zapomogi na cele inwestycyjne.**

Co zważywszy, Rada miejska uchwala!

A) **wysłać deputacyę** do Wiednia, która u c. k. Rządu domagać się będzie ostatecznego i jak najrychlejszego **załatwienia powyższych postulatów Gminy**; gdyby chwilowe załatwienie żądań możliwem nie było, należy domagać się pomocy c. k. Rządu przez **zniżenie czynszu dzierżawnego od akcyzy** *ad minimum*, co w drodze administracyjnej bezzwłocznie nastąpić może.

Gdyby deputacya uznała, że c. k. Rząd ciężkiego położenia Gminy nie uwzględnia i doraźnej pomocy odmawia, natenczas uda się deputacya do Cesarza.

B) O uchwale niniejszej Prezydyum zawiadomi Wydział krajowy, Koło polskie i c. k. Rząd.

C) Deputacya złoży sprawozdanie Radzie miejskiej w ciągu trzech tygodni". —

Ostatni z zapisanych do głosu przemawia r. m. Rotter.

Z powodu ważnej sprawy, zamieszczonej na porządku dziennym posiedzenia tajnego, Przewodniczący o godzinie 8. wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (27. w kadencyi XII.) **z dnia 4 maja 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta

I wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych (**51**).

Radcy miejscy: dr. Benis, Beringer, dr. Cyfrowicz, dr. Fischler, dr. Górski, dr. Jordan, dr. Paszkowski, dr. Rothwein, Sare, Schmelkes, Ślęk, dr. Trzebicky, hr. Wodzicki (**13**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Rimler, dr. Rosenblatt, Sędzimir, Sołtysik, dr. Ulanowski (**5**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 min. 20 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Po ukończeniu posiedzenia tajnego Przewodniczący otwiera posiedzenie jawne. Sekretarz Rady miejskiej odczytuje następujące pisma:

1) Podanie c. k. **Akademii Sztuk pięknych w Krakowie w sprawie dobudowania oficyny** w podwórzu Akademii. Odesłano do Sekcyi IV. (L. 40435/903). —

2) Protest podpisanych obywateli przeciw wybudowaniu **na plantach pawilonu dla pomieszczenia letniej restauracyi i kawiarni.**

Odesłano do Sekcyi I. (L. 40631/903). —

Sekretarz Mgtu dr. Zawadzki, uzasadniwszy nagłość sprawy, imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Uznaje się za rzecz pożądaną **nabycie na własność gminy m. Krakowa realności l. k. 81 Dz. V.**

2) Upoważnia się Pana Prezydenta miasta, aby poczynił wszelkie kroki, zmierzające do nabycia tej realności bądź w drodze licytacyi, bądź z wolnej ręki, i udziela się na ten cel potrzebnego kredytu.

3) Sekcyi skarbowej poleca się obmyślenie potrzebnego na ten cel funduszu.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto bez rozpraw. —

R. m. dr. Gross, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

„I. Zważywszy, że od roku 1892 gmina krakowska wskutek nieustannych nalegań rządu i polegając na jego przyrzeczeniach, poczyniła **wydatki na budowę zakładu kontumacyjnego**, co następnie przez zmianę przepisów weterynaryjnych naraziło Gminę **na szkodę, wynoszącą przeszło 1 milion koron**, — Rada miejska uprasza Pana Prezydenta, by przez osobistą interwencyę delegata Gminy w Ministerstwie, przy współudziale posłów krakowskich postarał się o załatwienie **sprawy odszkodowania**, ciągnącej się od 10 lat a mającej wobec opłakanego stanu funduszów miejskich pierwszorzędne znaczenie dla Gminy.

II. Sejm krajowy rezolucyą, uchwaloną jednomyślnie w r. 1902, wezwał Rząd, by **zniósł akcyzę rządową w Krakowie** ze względu na to, że w całej Austryi niema żadnego innego miasta niestołecznego, któreby było obciążone akcyzą miejską i niema oprócz Galicyi żadnego kraju koronnego, któryby posiadał 2 miasta, obciążone akcyzą miejską.

Mimo tej rezolucyi sejmowej dotąd Rząd żądanych kroków nie poczynił w celu uchylenia rzeczonej anomalii, obciążającej wyjątkowo gminę krakowską, a gdy **akcyza rządowa jest jednym z głównych powodów zubożenia Krakowa**, Rada miejska uprasza Pana Prezydenta i posłów krakowskich, aby przez osobistą interwencyę postarali się, by nasza delegacya już teraz przy sposobności obrad nad ugodą węgierską zażądała stanowczo od Rządu załatwienia przychylnego rezolucyi sejmowej i usunięcia anomalii, obciążającej Kraków nieprawnie kwotą $^1/_2$ miliona koron rocznie“.

I. wiceprezydent dr. Leo zaznacza, że poczyniono już energiczne starania w sprawie odszkodowania za kapitał, inwestowany w kontumacyi; starania te odniosły skutek o tyle, że tutejsze starostwo otrzymało wezwanie, aby w dniach 3 złożyło sprawozdanie co do *meritum* rzeczy. Dalsze kroki trzeba będzie poczynić w Ministerstwie, dokąd odeszły już akta tej sprawy z Namiestnictwa. W sprawie akcyzy będą zarządzone ze strony Prezydyum dalsze kroki celem jej zniesienia.

Wnioski r. m. dra Grossa przyjęto. (L. 605/akc./903.)

R. m. Daszyński porusza sprawę **strejku krawców** t. zw. artystycznych. Kilku majstrów zgodziło się już na żądanie strejkujących. Tymczasem starszy cechu p. Sechtling wyłudził od tych majstrów egzemplarze cennika, podpisane na znak zgody przez obie strony, zabrał je do lokalu cechu i stamtąd odesłał strejkującym z uwagą, że cech ugody tej nie akceptuje. Mowca domaga się, aby władza przemysłowa zainteresowała się tym wypadkiem, zbadała przedstawione fakta, wezwała p. Sechtlinga do porządku i ewetualne nadużycia skarciła.

Przewodniczący odpowiada, że o przedstawionych faktach teraz się dopiero dowiaduje i że poleci Magistratowi, aby sprawę zbadał. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Dalszy ciąg **dyskusyi ogólnej nad projektem budżetu miejskiego** na rok 1903. Przemawia jeneralny Sprawozdawca budżetowy r. m. dr. Ponikło.

Ogólną dyskusyę kończy Prezydent przemówieniem, w którem wyjaśnia pewne sprawy, poruszone w toku dyskusyi przez różnych mowców, i odpiera niektóre zarzuty.

Po ukończeniu dyskusyi ogólnej nad budżetem Przewodniczący o godzinie 8 min. 15 wieczorem zamyka posiedzenie. —

Posiedzenie nadzwyczajne (28. w kad. XII.) **z dnia 7 maja 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **58**.

Radcy miejscy: dr. Cyfrowicz, dr. Frühling, dr. Górski, dr. Rothwein, Rotter, Sare, Sędzimir, Slęk, dr. Trzebicky, dr. Ulanowski, hr. Wodzicki (**11**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 30 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

R. m. dr. Cybulski zapytuje, jak stoi sprawa **miejsc ustępowych w Sukiennicach**.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawą tą zajmuje się Sekcya I. —

R. m. ks. dr. Bukowski podnosi, że na ostatniem posiedzeniu p. Prezydent powiedział, że go mowca skrzywdził, twierdząc, jakoby nie było większości przy uchwaleniu sprawy **wynagrodzenia za czynności adwokackie ś. p. dra Karola Pieniążka**. Mowca zaznacza, że była wtedy tylko wątpliwość co do większości, którą p. Prezydent uchylił, stwierdzając większość. To prawo mowca uznaje, z przykrością jednak stwierdza, że p. Prezydent użył tonu i sposobu, jaki do kapłana i radcy nie powinien być stosowany. —

Sekretarz Rady miejskiej odczytuje prośbę **Zofii Kailaus** o przyznanie jednorazowej zapomogi z powodu zrzeczenia się zaopatrzenia wdowiego.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 39493/903). —

Przystąpiono do **dyskusyi szczegółowej nad projektem budżetu** na rok 1903.

Dział I. Sprawozdawca: II. wiceprezydent dr. Staniszewski.

Poz. 1 przyjęto.

Poz. 2 *a) b) c)* przyjęto.

Punkt *d)* „Personal Budownictwa“.

R. m. ks. dr. Bukowski wnosi: „Jak przy regulacyi pensyi urzędników Rada miejska przyznała dodatek osobisty dla pięciu pierwszych urzędników Budownictwa, tak przyznaje również ten **dodatek inżynierowi drogowemu**, który ma ważne bardzo obowiązki i sumiennie je pełni — w kwocie minimalnej 600 koron“. (L. 44848/903). —

R. m. dr. Łepkowski podnosi, że dziennikarz przydziela kawałki referentom i że **zaległości w Magistracie** wynoszą około 22000 ekshibitów.

Przewodniczący wyjaśnia, że pocztę przegląda dyrektor Magistratu, dziennik podawczy odsyła ją do poszczególnych biur, których naczelnicy rozdzielają dopiero między referentów, co do zaległości zaś, to nie sądzi, aby były tak wielkie, zresztą można się o tem przekonać z wykazów, utrzymywanych przez dyrektora Magistratu. —

R. m. dr. Muczkowski zapytuje, w jakiem sta-

dyum znajduje się dochodzenie w sprawie **wybudowania domu Włodka nie w linii regulacyjnej.**

Przewodniczący wyjaśnia, że śledztwo dyscyplinarne w tej sprawie jest już na ukończeniu, strona zaś interesowana wniosła odwołanie do Komisyi rekursowej. —

R. m. dr. Seinfeld wnosi, aby p. Prezydent na jednem z najbliższych posiedzeń przedłożył sprawę **zamianowania dyrektora Magistratu.**

Wniosek r. m. dra Seinfelda przyjęto. (L. 44846/903). —

R. m. dr. Tomkowicz wnosi:

„Rada miejska uchwali!

1) Aby Prezydyum wydało **instrukcyę dla Budownictwa miejskiego.**

2) Aby Prezydyum przeprowadziło w najkrótszym czasie **centralizacyę biur Budownictwa.**

3) Rada cofa uchwałę dawniejszą, iż **wolno urzędnikom Budownictwa prowadzić budowy prywatne**".

R. m. Markus krytykuje sposób brukowania ulic wzdłuż linii kolei elektrycznej i twierdzi, że most na Rudawie w ul. Wolskiej okazuje się wązkim; następnie mowca zaznacza, że Gazownia miejska daje do wykonania plany prywatnym budowniczym, za co osobno płaci, zamiast urzędowi Budownictwa miejskiego, tudzież, że w Budownictwie miejskiem brakuje wielu planów prywatnych realności.

R. m. Kosobucki podnosi, że jednemu z tutejszych znanych majstrów budowniczych wstrzymano budowę domu już przy drugiem piętrze i skazano go na dotkliwe grzywny. Jeżeli były jakie niedokładności, to należało wstrzymać budowę już przy położeniu fundamentów. Przy komisyi rekursowej okazało się, że nie zachodziła potrzeba wstrzymania budowy. Mowca zaznacza, że przy takiem postępowaniu urzędników ruch budowlany nie może się rozwijać.

R. m. Uderski zaznacza, że zakaz wypracowywania przez urzędników Budownictwa miejskiego planów dla osób prywatnych może być tylko wtenczas dopilnowany, jeżeli cały urząd Budownictwa będzie się mieścił w jednym lokalu. Dalej mowca domaga się, aby Budownictwo miejskie już w jesieni podawało potrzeby napraw budynków celem uniknięcia kredytów dodatkowych.

R. m. Sulikowski zarzuca, że Budownictwo miejskie koncentruje dostawy w rękach kilku firm, wytwarzając sztucznie najlepszych dostawców. Prezydyum powinno dążyć do zmiany tego systemu, szkodliwego dla ogółu rękodzielników, przez załatwienie sprawy dostaw kolegialnie. —

R. m. dr. Rosenblatt, przypominając uchwaloną już przez Radę potrzebę uproszczenia manipulacyi w Magistracie, wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Uprasza się p. Prezydenta o energiczne zajęcie się **reformą manipulacyi w Magistracie** i o przedstawienie Radzie odnośnych wniosków w jak najkrótszym czasie".

R. m. dr. Cybulski żali się na **funkcyonaryuszów komisaryatów obwodowych,** że są niedbali, lekceważą strony. Mowca prosi, aby Prezydyum wglądnęło w sposób urzędowania tych biur. —

R. m. dr. Bujak porównuje koszta manipulacyi Magistratu z kosztami manipulacyi władz sądowych. Manipulacya we wszystkich sądach krakowskich, prokuratoryach i sądzie przemysłowym jest znacznie rozleglejszą i obejmuje przeszło milion ekshibitów — w Magistracie dochodzi zaledwie do liczby 100000. W sądach siły pisarskie kosztują rocznie 70102 koron, w Magistracie kosztują te siły w roku obecnym 58570 koron a w roku zeszłym 69507 koron. W porównaniu ze sądem jest to manipulacya zanadto kosztowna. Należy urządzenia w Magistracie gruntownie zreorganizować i **wprowadzić decentralizacyę,** która w sądach okazała się tak praktyczną i pożyteczną. Z tych więc względów mowca popiera wniosek r. m. dra Rosenblatta.

R. m. dr. Muczkowski, składając wypracowany już projekt statutu dyscyplinarnego dla urzędników i sług Magistratu, wnosi: „**Rada miejska wybiera komisyę** z 4 radców miejskich z prawem kooptacyi urzędników Magistratu **celem opracowania organizacyi urzędów manipulacyjnych** w Magistracie". (L. 46691/903). —

R. m. ks. dr. Bukowski przypomina swój wniosek o wytoczenie śledztwa dyscyplinarnego rewidentowi rachunkowemu z powodu **nadużyć w funduszu czyszczenia miasta.** —

R. m. Beringer podnosi konieczność zmiany ustawy budowniczej. —

R. m. dr. Domański również krytykuje niepotrzebną pisaninę i przytacza fakta, jak wiele kosztuje pracy nieraz załatwienie drobnej sprawy. —

R. m. dr. Koy wyjaśnia, że przed uchwaleniem instrukcyi dla Budownictwa miejskiego **należy pierwej przeprowadzić reformę ustawy budowniczej** bądź w całości, bądź też najważniejszych postanowień w drodze noweli, gdyż obecnie obowiązująca ustawa jest uciążliwą tak dla właścicieli domów jak i dla urzędu Budownictwa.

R. m. Kosobucki żali się, że rękodzielnicy nie doznają należytej opieki ze strony Wydziału przemysłowego. Oddział przemysłowy połączony jest z prawniczym, do którego zakresu należy cały szereg spraw innych kategoryj, a na tem cierpią sprawy przemysłowe. Mowca domaga się utworzenia osobnego Wydziału przemysłowego w Magistracie, uposażonego w należyty osobny personal urzędniczy; wreszcie podnosi bardzo złe pomieszczenie Wydziału III. tak, że urzędnicy pracować tam nie mogą. Mowca wnosi: „Poleca się Magistratowi, aby w departamencie przemysłowym utworzył **osobny oddział dla spraw rękodzielników i przemysłowców** celem szybszego załatwiania spraw tychże". —

R. m. dr. Bujwid wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Wobec braków hygienicznych, jakie zdarza się spostrzegać w budowlach miejskich, poleca się **Budownictwu częściej zasięgać opinii hygienistów** (Komisyi sanitarnej). Szczególniej zwróconą ma być uwaga na budowle o charakterze publicznym (szkoły)". —

R. m. dr. Gross, przypominając dawną procedurę w sądach, zaznacza, że uproszczenie manipulacyi we władzach administracyjnych nie da się przeprowadzić bez reformy ustawodawstwa administracyjnego i bez powiększenia sił konceptowych. Mowca, oświadczywszy, że nie ma zaufania do komisyi, wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Poleca się Magistratowi, aby w terminie dni 60 przedłożył **projekt decentralizacyi i wogóle reorganizacyi Magistratu**".

Mowca przestrzega wkońcu przed ryczałtowem rzucaniem oskarżeń na ogół urzędników. —

R. m. Drozdowski, przytoczywszy wypadek zniszczenia podłogi w szkole barakowej przy ul. Dietlowskiej przez grzyb z powodu braku warstwy izolacyjnej, uprasza, aby tego rodzaju zaniedbania więcej się nie powtórzyły. —

R. m. Kosobucki zastrzega się, że mówił tylko o jednym urzędniku, a nie o ogóle.

Sprawozdawca wyjaśnia odnośnie do wniosku r. m. dra Tomkowicza, że na podstawie uchwały Rady miejskiej tylko jednemu urzędnikowi przysługuje prawo wykonywania planów dla osób prywatnych i ten stosunek prawny bez zgody obu stron zmieniony być nie może. Co się zaś tyczy wniosku r. m. dra Koya, to radykalna zmiana ustawy budowniczej wymagałaby długiego czasu, bo w Austryi ustawodawstwo budowlane rozwija się powoli i w najważniejszych sprawach, jak co do planu regulacyjnego miasta, systemu wywłaszczania, parcelacyi i t. d., panują sprzeczne poglądy między specyalistami. Wobec tego nowela budowlana jest jedynym sposobem zaradzenia choć w części złemu Nie można czynić zarzutów Magistratowi, jeżeli stoi na gruncie ustawy budowlanej, ale urzędnik, czuwający nad budową, nie powinien był dopuścić do tego, aby doprowadzono budowę do II. piętra tego domu, o którym mówił r. m. Kosobucki. —

Poz. 2 *d*), *e*), *f*), *g*) przyjęto.

Poz. 3. R. m dr. Bujak wnosi, aby pozycyę tę zniżyć do kwoty 50000 koron.

Przewodniczący uważa taką redukcyę za niekorzystną, gdyż zalega jeszcze wiele spraw, czekających załatwienia.

Wniosek r. m. dr. Bujaka upadł.

Poz. 3 przyjęto.

Poz. 4 przyjęto.

Poz. 5 Biuro statystyczne.

R. m. dr. Domański podnosi bardzo wydatną pracę i niesłychaną gorliwość biura statystycznego, które prowadzi obecnie dr. Sikorski. Biuro od 3 lat ma prowizorycznego kierownika i to prowizoryum należałoby raz ukończyć. Mowca wnosi: „Uprasza się Pana Prezydenta miasta, by w ciągu roku bieżącego przedstawił Radzie miejskiej wniosek **obsadzenia posady dyrektora biura statystycznego**".

Wniosek r m. dra Domańskiego przyjęto. (L 44844).

Poz. 5 przyjęto.

Poz. 6. R. m. dr. Muczkowski domaga się, ażeby urzędnicy, wysyłani za granicę celem przeprowadzenia studyów w interesie Gminy, obowiązani byli do składania sprawozdań ze swych podróży.

Poz. 6, 7, 8 przyjęto.

Poz. 9. Sprawozdawca wnosi, aby sumę pod literą *g*) „roboty introligatorskie" podnieść z 2000 koron na 3000 koron.

R. m. dr. Rosenblatt czyni uwagę, czy nie należałoby starych aktów wyszkartować celem umniejszenia kosztów na utrzymanie archiwum, i zapytuje odnośnie do poz. „prenumerata pism i dzieł", czy istnieje jaka **biblioteka i jej katalog**.

Przewodniczący wyjaśnia, że katalog będzie spisany przy sposobności sporządzenia inwentarza miejskiego, czego domaga się Wydział krajowy. —

R. m. dr. Łepkowski wnosi, aby kwotę pod lit. *l*) „Utrzymanie czystości i porządku w biurach" podwyższyć o 300 koron.

Wniosek r. m. dra Łepkowskiego upadł. —

R. m. Suski, zauważywszy, że kredyt na sprzęty kancelaryjne już jest wyczerpany, wnosi, aby kwotę pod lit. *d*) podnieść na 2200 koron.

R. m. Klemensiewicz prosi Przewodniczącego, aby naczelnicy biur, zasiadający na sali, udzielali wyjaśnień na poszczególne pytania i zarzuty.

R. m. Chyliński zapytuje, czy kredyt, zamieszczony pod literą *d*), jest już wyczerpany.

Sekretarz Magistratu dr. Zawadzki potwierdza, że kredyt jest już wyczerpany i że, chcąc zadosyć uczynić istotnym potrzebom, należałoby kredyt podwyższyć o 500 koron.

Sprawozdawca zgadza się na podwyższenie poz 9 *d*) o 500 koron. —

R. m. dr. Rosenblatt wnosi, aby poz. 9 *e*) zmniejszyć do połowy, t. j. na 750 koron.

R. m. dr. Bujwid i dr. Bandrowski sprzeciwiają się temu wnioskowi.

Sekretarz Magistratu dr. Zawadzki wyjaśnia, jakie dzieła i dzienniki się zakupuje względnie prenumeruje.

Wniosek r. m. dra Rosenblatta upadł. —

Poz. 9. z poprawkami Sprawozdawcy (*d*) 1200 K. na 1700 koron i (*g*) 2000 koron na 3000 koron przyjęto. —

Wniosek r. m. ks. dra Bukowskiego, postawiony przy poz. 2 *d*), odesłano za zgodą wnioskodawcy do Sekcyi III. —

Poz. 10, 11, 12 przyjęto.

Poz. 13. R. m. dr. Seinfeld wnosi: „Prosi się Prezydyum, aby celem odpowiedniego **umieszczenia Wydziału przemysłowego** wynajęło lokal odpowiedni".

Poz. 13 przyjęto. —

Wydatki zwyczajne przyjęto w kwocie 614.837 kor.

Wydatki nadzwyczajne poz. 1., 2. przyjęto. —

Dochody zwyczajne:

Poz. 1. podwyższono na kwotę 39.500 koron.

Poz. 2. przyjęto.

Razem dochody zwyczajne przyjęto w kwocie 54 805 koron. —

Bilans:

Wydatki zwyczajne . . .	614.837 koron.
Wydatki nadzwyczajne . .	900 koron.
Razem .	615.737 koron.
Dochody zwyczajne . . .	54.805 koron.
Niedobór .	560.932 koron.

Powyższy bilans przyjęto. —

R. m. Chyliński interpeluje Prezydenta, o ile zachodzi sprzeczność pomiędzy szczegółami, które on podał w swojem przemówieniu, co do **zakresu działania Panów Wiceprezydentów**, a oświadczeniem, złożonem przez Prezydenta na ostatniem posiedzeniu. Mowca uważa tę sprzeczność tylko za nieporozumienie.

Prezydent składa następujące oświadczenie: „Ponieważ ustęp ostatniego mojego przemówienia, dotyczący sprawy przydzielenia agend p. wiceprezydentowi Leo, mógł być mylnie zrozumiany, poczuwam się do obowiązku wyjaśnić, co następuje:

Z powodu braku lokalu na biuro nie mogłem p. wiceprezydentowi Leo do końca zeszłego roku powierzyć żadnych innych stałych agend, jak tylko stałe za-

stępstwo w Komisyi i komitecie gazowym, komitecie i Wydziale Muzeum narodowego, Komisyi przemysłowej, Komisyi plantacyjnej i statystycznej. Obok tego uczestniczył lub prowadził p. wiceprezydent Leo w mojem zastępstwie konferencye i pertraktacye w sprawie umorzenia zaległości teatralnych, wydzierżawienia kontumacyi, wydzierżawienia akcyzy, świadczeń Gminy z powodu ewakuacyi Wawelu, budowy szkół, budowy portu, budowy ratusza i centralnej stacyi elektrycznej, wcielenia Gmin podmiejskich i t. d.

Dalej prowadził p. wiceprezydent Leo w mojem zastępstwie rokowania z Rządem i Wydziałem krajowym w sprawie Muzeum narodowego, pomnożenia policyi w Krakowie, regulacyi i przełożenia Rudawy, subwencyi państwowej, pożyczki na zakupno gruntów pofortyfikacyjnych, przeniesienia Krakowa do niższej klasy podatku czynszowego, pożyczki inwestycyjnej, odszkodowania za kontumacyę i t. p.

W powyższych pertraktacyach i konferencyach uczestniczył również bardzo często II. wiceprezydent p. Staniszewski. Wkońcu uczestniczyli obaj panowie Wiceprezydenci w posiedzeniach Magistratu, które odbywają się w regule co najmniej dwa razy w tygodniu. Z powodu mojej choroby pełnił p. wiceprezydent Leo zastępczo obowiązki Prezydenta miasta przez przeciąg przeszło dwóch miesięcy. Skoro urzędowanie moje napowrót objąłem, zwrócił się do mnie p. wiceprezydent Leo przed paru tygodniami z prośbą o przyznanie mu obok dotychczasowych czynności prawa wykonywania stałej kontroli nad pewną częścią Magistratu. Życzeniu temu stanie się w najbliższym czasie zadość.

Przy tej okazyi zaznacza Prezydent, że nie śmiał p. wiceprezydentowi Staniszewskiemu przydzielić stałych czynności, bo czas jest drogi, a p. wiceprezydent Staniszewski nie pobiera żadnego wynagrodzenia. Ile razy wszakże Prezydent potrzebował zasięgnąć porady prawnej, to p. wiceprezydent Staniszewski zawsze śpieszył z pomocą i nie szczędził czasu i pracy, jak na przykład w sprawie zaległości teatralnych i nadużyć w funduszu czyszczenia miasta. Z tego powodu poczuwa się Prezydent do obowiązku publicznego podziękowania p. wiceprezydentowi Staniszewskiemu".

Przemówienie to przyjęto oklaskami.

R. m. Chyliński stwierdza, że p. Prezydent nie poruczył panom Wiceprezydentom samoistnych agend w zakresie działalności Magistratu. —

Przewodniczący o godzinie 7 minut 50 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (29. w kad. XII.) **z dnia 14 maja 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. Wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **52**.

Radcy miejscy: ks. dr. Bukowski, dr. Cyfrowicz, Daszyński, dr. Górski, Katyński, dr. Paszkowski, Rotter, Slęk, hr. Wodzicki (**9**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Bazes, dr. Benis, Drobner, Epstein, dr. Łepkowski, Rimler, Sołtysik, dr. Ulanowski (**8**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 30 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Sekretarz Rady miejskiej odczytuje następujące pisma:

1) Zaproszenie Rady miejskiej przez komitet budowy **pomnika Grottgera** do wzięcia udziału w odsłonięciu pomnika w dniu 16 maja b. r.

Przyjęto do wiadomości. (L. 298/prez./903). —

2) Zaproszenie Rady do wzięcia udziału w obchodzie 300-ej **rocznicy istnienia miasta Żółkwi.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 251/prez./903). —

3) Podanie **Eustachego Smiałowskiego**, inżyniera Magistratu, o przeniesienie go w stały stan spoczynku.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 42543/903). —

4) Prośbę **Antoniego Perkowskiego** o polecenie Magistratowi, by ofertę jego na dostawy dla Gminy traktowano na równi z innemi i by petent od składania ofert nie był wykluczony.

Odesłano do Sekcyi I. (L. 44324/903). —

5) Prośbę **Zofii Cengler** o przedłużenie jej pensyi sierocej.

Odesłano do Sekcyi III (L. 41714/903). —

Udzielono 5-tygodniowego **urlopu** r. m. ks. drowi **Bukowskiemu.** —

R. m. Miedniak podnosi, że w roku 1901 Abraham Scherer wniósł podanie do Magistratu o pozwolenie na wykonywanie konsensu wyszynkowego na rogu ulicy Pawiej i Basztowej. Magistrat a następnie Namiestnictwo, uznając to miejsce za nienadające się do wykonywania na niem tego rodzaju przemysłu, nie przychyliły się do prośby Abrahama Scherera. W roku 1902 browar arcyksiążęcy w Żywcu wniósł podanie do Magistratu o udzielenie własnego konsensu restauracyjno-szynkowego i umieszczenie go w tem samem miejscu na rogu ulic Basztowej i Pawiej. Przeciwko temu oświadczyło się Stowarzyszenie gospodnio-szynkarskie, a następnie Magistrat z powodów ściśle rzeczowych, zwłaszcza że już poprzednio władze odmówiły umieszczenia konsensu na tym punkcie, a nadto, że browary powołane są do wyrobu piwa, a nie do prowadzenia wyszynków. Mimo to, jak się mowca dowiedział, Namiestnictwo udzieliło browarowi przecież konsensu.

Mowca zapytuje, czy pan Prezydent zarządził wniesienie rekursu do Ministerstwa przeciw decyzyi Namiestnictwa. Mowca prosi o wniesienie takiego rekursu.

Przewodniczący wyjaśnia, że mimo odmownych opinii miejscowych Namiestnictwo udzieliło konsensu browarowi żywieckiemu, a Magistrat uchwalił zaniechać wniesienia rekursu, gdyż prawdopodobnie rekurs ten pozostałby bez skutku.

Uchwalono otworzyć nad tą sprawą dyskusyę.

R. m. Miedniak, uzasadniając w dalszym ciągu interpelacyę, zapytuje, na czyje nazwisko wystawiony będzie konsens, gdyż wydanie konsensu pod firmą browaru byłoby utworzeniem wiecznego konsensu.

R. m. dr. Frühling wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Poleca się Magistratowi, aby w terminie właściwym wniósł imieniem Gminy rekurs od rozporządzenia

Namiestnictwa, którem **browarowi Arcyksięcia Karola Stefana w Żywcu konsens na wyszynk piwa i restauracyę w Krakowie** nadany został".

Wniosek r. m. dra Frühlinga przyjęto. (L. 43869/903). —

R. m. Turski, zaznaczając, że urzędnikom Magistratu nie należy odbierać ich najważniejszego prawa awansu i stosować pomijanie w awansie nieraz na podstawie nieuchwytnej opinii, wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Sporządzone zostaną jak najrychlej **tabele kwalifikacyjne dla wszystkich urzędników Magistratu.** W tabelach tych obok stanu służby i specyalnego uzdolnienia wpisane będą corocznie przez naczelników biur i Prezydenta kwalifikacye urzędników, odznaczenia, nagany i kary dyscyplinarne. Tabele kwalifikacyjne będą jawne, to jest udzielane będą w pewnych oznaczonych terminach do przejrzenia interesowanym urzędnikom. Kodyfikacyę, wynikającą z osnowy tego wniosku, opracuje Sekcya prawnicza, która również zastanowi się nad sprawą ewentualnego zażalenia względnie odwołania się urzędników przeciw kwalifikacyi".

Nagłość sprawy uchwalono

I. wiceprezydent dr. Leo oświadcza się przeciw natychmiastowemu uchwaleniu *meritum* sprawy, a za odesłaniem powyższego wniosku do Sekcyi III.

R. m. dr. Seinfeld sądzi, że należy już teraz uchwalić zasadę jawności tabel kwalifikacyjnych i polecić Sekcyi III., aby opracowała szczegóły i ułożyła kodyfikacyę.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski popiera zapatrywanie I. wiceprezydenta dra Leo.

R. m. Turski zgadza się na odesłanie swego wniosku do Sekcyi III..

Wniosek r. m. Turskiego odesłano do Sekcyi III. (L. 47141/903). —

R. m. dr. Tomkowicz zapytuje, co się dzieje z uchwalonym dnia 6 listopada 1902 roku przez Radę miejską wnioskiem, aby Prezydyum w 4 tygodniach poczyniło kroki w sprawie **budowy szkoły przemysłowej** i zdało Radzie sprawę z poczynionych w tej mierze kroków.

Przewodniczący wyjaśnia, że po odnośnej uchwale Rady i, o ile sobie przypomina, odbył konferencyę w tej sprawie z I. wiceprezydentem drem Leo i na tej konferencyi uznano, że pora nie jest odpowiednią do poruszenia tej sprawy, potem zaś nie urzędował przez styczeń i luty, nie wie więc, czy przedsiębrano jakie dalsze kroki.

I. wiceprezydent dr. Leo zaprzecza, jakoby uczestniczył w tej konferencyi.

R. m. dr. Bandrowski żali się, że w sprawie budowy szkoły przemysłowej nic się nie zrobiło, wskazuje na szkodliwość łączenia w akcyi kilku spraw razem i domaga się, aby w przyszłym tygodniu deputacyę w tej specyalnie sprawie wysłać do Wiednia. —

R. m. dr. Seinfeld zapytuje, na jakiej podstawie Prezydyum przedłożyło wniosek na ostatniem tajnem posiedzeniu Rady o **mianowanie nadetatowego urzędnika,** gdy w budżecie niema wstawionej dla takiego urzędnika płacy, i z jakiego funduszu będzie pokryty ten wydatek.

Przewodniczący oświadcza, że na najbliższem posiedzeniu Rady da w tej mierze odpowiedź. —

R. m. dr. Gross zapytuje, co się dzieje z **protestem przeciw wyborom do Rady wyznaniowej izraelickiej.**

Przewodniczący odpowiada, że Magistrat niebawem sprawę tę ostatecznie załatwi. —

R. m. dr. Pareński, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Prezydyum Magistratu zechce wezwać Rząd, aby **druty telefoniczne w ulicach i placach, krzyżujących się z drutami tramwajowymi,** były prowadzone podziemnie i aby zmiana ta przeprowadzoną została jak najrychlej".

Po uchwaleniu nagłości sprawy wniosek r. m. dra Pareńskiego przyjęto. (L. 47144/903). —

Przystąpiono do dalszej **dyskusyi szczegółowej nad projektem budżetu** miejskiego na rok 1903.

Przewodniczący poddaje pod głosowanie wnioski, postawione przy Dziale I.:

Wniosek r. m. dra Tomkowicza:

Rada miejska uchwali!

1) Aby Prezydyum wydało **instrukcyę dla Budownictwa** miejskiego.

2) Aby Prezydyum przeprowadziło w najkrótszym czasie **centralizacyę biur Budownictwa.**

3) Rada cofa uchwałę dawniejszą, iż **wolno urzędnikom Budownictwa prowadzić budowy prywatne.** —

Przyjęto. (L. 44847/903). —

Wniosek r. m. dra Bujwida:

Rada miejska uchwali!

Wobec braków hygienicznych, jakie zdarza się spostrzegać w budowlach miejskich, **poleca się Budownictwu częściej zasięgać opinii hygienistów** (Komisyi sanitarnej). Szczególniej zwróconą ma być uwaga na budowle o charakterze publicznym (szkoły).

Przyjęto (L. 44843/903). —

Wniosek r. m. dra Rosenblatta.

Rada miejska uchwali!

Uprasza się pana Prezydenta o energiczne zajęcie się **reformą manipulacyi w Magistracie** i o przedstawienie Radzie odnośnych wniosków w jak najkrótszym czasie.

Przyjęto. (L. 44852/903). —

Wniosek r. m. dra Grossa:

Rada miejska uchwali!

Poleca się Magistratowi, aby w terminie 4 miesięcy przedłożył projekt **decentralizacyi i wogóle reorganizacyi Magistratu.**

Przyjęto. (L. 44849/903). —

Wniosek r. m. dra Muczkowskiego:

Rada miejska wybiera Komisyę z 4 radców z prawem kooptacyi urzędników Magistratu celem opracowania **organizacyi urzędów manipulacyjnych** w Magistracie.

Przyjęto. (L. 44851/903). —

Wniosek r. m. Kosobuckiego:

Poleca się Magistratowi, aby w departamencie przemysłowym utworzył **osobny oddział dla spraw rękodzielników** i przemysłowców celem szybszego załatwiania spraw tychże.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 44850/903). —

Wniosek r. m. dra Seinfelda:

Prosi się Prezydyum, aby celem **odpowiedniego umieszczenia Wydziału przemysłowego** wynajęło lokal odpowiedni.

Odstąpiono Prezydyum. (L. 44845/903). —

R. m. Beringer przedstawia Dział II. „Zarząd majątku miejskiego“.

Wydatki zwyczajne.

Poz. 1. Personal Ekonomatu miejskiego.

R. m. dr. Bujak wykazuje, że Inspektor Ekonomatu otrzymuje na doróżki ryczałt roczny 1500 koron, osobno zaś przy Muzeum narodowem jest rubryka 91 koron 20 hal. na doróżki dla Inspektora.

Mowca wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Uprasza się pana Prezydenta, aby sprawę podniesienia kwoty 91 koron 20 hal. za **doróżki w sprawie Muzeum narodowego** przez p. Teodora Kułakowskiego (sprawozdanie Muzeum narodowego za rok 1902 str. 34) zbadał, w razie danym kwotę 91 koron 20 hal. od pana Teodora Kułakowskiego ściągnął i na najbliższem posiedzeniu Rady miejskiej sprawozdanie złożyć zechciał“.

R. m. Suski prosi, aby p. prezydent przeniósł obecnego Podinspektora Ekonomatu na etat biura wodociągowego, gdyż on tam już od dłuższego czasu pełni obowiązki, i aby p. Prezydent w jak najkrótszym czasie przedstawił Radzie wnioski, obejmujące **etat biura wodociągowego.** —

R. m. dr. Seinfeld podnosi **brak instrukcyi dla Ekonomatu,** skutkiem czego nastąpiło pomieszanie kompetencyi agend Budownictwa z Ekonomatem i utrudnienie kontroli Wydziału rachunkowego. Mowca wnosi poprawkę co do rezolucyi Komisyi budżetowej, aby słowa „w najkrótszym czasie“ zmienić na „na najbliższem posiedzeniu“. —

R. m. Kosobucki wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Wzywa się Ekonomat miejski, ażeby wszystkie **rachunki, prowadzone przez Ekonomat,** przechodziły przez ręce rewidenta technicznego, były podpisane przez delegatów Rady miejskiej i oddane do wypłaty Kasie miejskiej.

Roboty budowlane w budynkach miejskich lub innych zakładach, zarządzanych przez Ekonomat miejski, poleca Rada wykonywać Budownictwu miejskiemu, roboty zaś, nie przekraczające kwoty 200 koron, mogą być wykonywane przez Ekonomat miejski.

Sprowadzania sukna i **zajmowania się robotami krawieckiemi** przy wykonywaniu ubrań dla służby miejskiej zabrania się Ekonomatowi miejskiemu“.

Przewodniczący wyjaśnia, że uchwały Sekcyi I. co do rodzaju robót, mających się wykonywać przez Ekonomat, bywają nieraz sprzeczne, a Sekcya I. poleca często Ekonomatowi wykonywać roboty konstrukcyjne; krajanie sukna na mundury dla służby miejskiej odbywa się w lokalu Ekonomatu również wskutek uchwały Sekcyi I. Przewodniczący prosi o zaniechanie podnoszenia nieuzasadnionych zarzutów, gdyż tego rodzaju dyskusya staje się płonną.

R. m. Kosobucki twierdzi, że dyskusya nie jest płonną, gdyż mowca protestował przeciw sposobowi przykrawania ubrań dla służby miejskiej w imieniu znacznej liczby majstrów krawieckich.

R. m. dr. Domański potwierdza wyjaśnienie Prezydenta, że system sprowadzania sukna i przykrawania mundurów w Ekonomacie uchwaliła Sekcya I.

R. m. Schwarz wyjaśnia, że ze względów oszczędności i praktyczności Sekcya I sprowadza sukno od Zajączka, w Ekonomacie przykrawuje ubrania majster krawiecki i szyje je w domu.

Wniosek r. m. Kosobuckiego odesłano do Sekcyi I. (L. 47149/903). —

R. m. Uderski wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Poleca się Ekonomatowi miejskiemu sporządzenie dokładnego **inwentarza majątku** ruchomego gminnego oraz katastru majątku nieruchomego i utrzymywanie tak jednego, jak i drugiego w ciągłej ewidencyi tak, aby daty, w nich zawarte, mogły służyć za podstawę do sporządzenia corocznych bilansów majątku gminnego“.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski wyjaśnia, że spis inwentarza nie jest rzeczą łatwą, może go przeprowadzić tylko jurysta przy pomocy innych urzędników technicznych i rachunkowych. Jeden z urzędników już otrzymał polecenie wypracowania spisu inwentarza.

R. m. Uderski podnosi z naciskiem, że do dobrej administracyi spis taki jest konieczny.

Przewodniczący wyjaśnia, że istnieją tylko częściowo inwentarze; na żądanie Wydziału krajowego musi być sporządzony inwentarz w całości. —

Sprawozdawca w odpowiedzi zaznacza, że zarzut r. m. dra Bujaka odnosi się prawdopodobnie do czasu, kiedy inspektor Ekonomatu nie miał przyznanego jeszcze ryczałtu na doróżki, a następnie sprzeciwia się poprawce r. m. dra Seinfelda.

Poz. 1 przyjęto.

Wniosek r. m. dra Bujaka przyjęto (L. 47150/03).

Wniosek r. m. Uderskiego przyjęto (L. 47147/03).

Rezolucyę komisyi budżetowej przyjęto.

Poprawka r. m. dra Seinfelda upadła. —

Poz. 2. „Utrzymanie gruntów miejskich“.

R m. dr. Szarski domaga się, aby polowi gminni pilnowali, iżby nie **obdzierano z kory drzew** przydrożnych na Błoniach i w parku Jordana.

Poz. 2 przyjęto. —

Poz. 3 „Utrzymanie budynków miejskich“.

R. m. Markus wykazuje potrzebę należytego **prowadzenia rachunków przez Ekonomat**, gdyż mowca znalazł w trzech małych rachunkach błędy na 600 koron.

R. m. dr. Muczkowski podnosi konieczną potrzebę opieki nad starym murem przy Bramie Floryańskiej; dla braku opieki w ostatnim czasie zawalił się fundament ściany rondla Bramy Floryańskiej.

W rondlu jest skład starych kamiennych odrzwi; otóż zabrano stamtąd piękny portal i wmurowano do prywatnego pałacu. Mowca imieniem Towarzystwa miłośników historyi i zabytków Krakowa prosi o należytą **opiekę nad starymi murami i zabytkami.**

R. m. Markus wnosi:

„Jaśnie Wielmożny Pan Prezydent raczy zbadać, kto się rozporządził **zabytkami, złożonymi w Rondlu Floryańskim**, mianowicie odrzwiami, które podobno wmurowane zostały bez zezwolenia Gminy, i zrobić odpowiedni użytek z tego“.

R. m. dr Domański odnośnie do lit. *d)* wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Poleca się Budownictwu miejskiemu, by w okresach, w porozumieniu z Sekcyą ekonomiczną oznaczonych, badało **stan budynków miejskich** i w razie potrzeby usuwało znalezione w nich braki“.

Poz. 3 przyjęto.

Wniosek r. m. dra Domańskiego przyjęto (L. 47143/03).

Wniosek r. m. Markusa przyjęto (L. 47148/03).

Poz. 4 „Utrzymanie Sukiennic“ przyjęto. —

Poz. 5 „Utrzymanie zegarów“.

R. m. dr. Domański wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Poleca się Budownictwu miejskiemu i Sekcyi I., by zajęły się doprowadzeniem do porządku **zegaru na wieży ratuszowej** i odpowiednią kwotę wstawiły do budżetu na r. 1904“.

Poz. 5 i wniosek r. m. dra Domańskiego przyjęto (L. 47142/03). —

Poz. 6 przyjęto.

„Wydatki nadzwyczajne“ przyjęto. —

„Dochody zwyczajne“.

Poz. 1 „Z gruntów miejskich“.

R. m. dr. Bobilewicz zapytuje, czy prawdą jest, że z gruntów miejskich w Dąbiu zalegają czynsze od lat ośmiu, czy prawdą jest, że naczelnik Ekonomatu dzierżawi **grunta gminne w Dąbiu** i że zalega z czynszem; jeżeli tak, czy p. Prezydent uważa takie stosunki za właściwe i zgodne z przepisami ustawy?

Przewodniczący oświadcza, że sprawę zbada. —

R. m. Sulikowski odnośnie do poz. pod lit. *b)*, zaznaczywszy, że dochody z wikliny są zbyt małe, wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Poleca się Sekcyi ekonomicznej wydelegować komisyę z 3 członków w celu zbadania, dlaczego **dochody gminne, administrowane przez Ekonomat** miejski, są niestosunkowo małe“.

R. m. dr. Domański wyjaśnia, że dochody z wikliny dlatego są stosunkowo niskie, że grunta te leżą za Wisłą, nie mają łatwego dostępu, a nie opłaci się robić o nie układów, gdyż są to grunta inundacyjne. —

R. m. dr. Tomkowicz zauważa, że poruszono kilka ważnych spraw i wymieniono nawet nazwiska; dlatego celem zapewnienia swobody dyskusyi należałoby zarządzić posiedzenie tajne. —

R. m. Markus odnośnie do Dz. II. „Dochody zwyczajne“ poz. 1 *a—g* i poz. 2 *a)* wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Uprasza się Jaśnie Wielmożnego Pana Prezydenta, ażeby delegaci Sekcyi I. dla spraw Ekonomatu zbadali:

1) czy od wszystkich wystaw sklepowych, gablotek i t. p., na gruncie miejskim stojących, czynsz dzierżawny jest wymierzony i czy w odpowiedniej wysokości;

2) także co do **czynszów dzierżawnych od gruntów miejskich** — i żeby z czynności tej relacyę z odpowiednimi wnioskami złożyli“.

R. m. dr. Gross podnosi potrzebę przydzielenia do Prezydyum urzędnika, którýby prowadził najwyższą kontrolę. Mowca prosi, aby na następne posiedzenie przybył inspektor Ekonomatu i wyjaśnił podniesione zarzuty. —

R. m. dr. Szarski jest przeciwny **wydzierżawianiu Błoń miejskich na pastwiska**, gdyż Błonia są miejscem spacerowem dla publiczności. —

R. m. Suski żąda, aby przy odnośnych pozycyach budżetu były podawane liczby odnośnych aktów celem dania możności poszczególnym radcom miejskim poinformowania się w poszczególnych sprawach.

Poz. 1 przyjęto.

Wniosek r. m. Sulikowskiego przyjęto (L. 47146/03).

Wniosek r. m. Markusa odesłano do Sekcyi I. (L. 47151/03 i L. 49167/03). —

Poz. 2 „Z domów i innych objektów miejskich“.

R. m. dr. Frühling zaznacza, że podnoszą się zarzuty nie przeciw ogółowi urzędników, ale przeciw pewnym osobom, dlatego słuszne było żądanie r. m. dra Tomkowicza, aby zarządzono posiedzenie tajne. Mowca porusza brak **regulaminu dla inkasenta czynszów miejskich** i domaga się, aby regulamin taki przedłożono w jak najkrótszym czasie Sekcyi III.

Wicesekretarz Magistratu Podobiński wyjaśnia, że regulamin taki wypracowano i przedłożono Sekcyi III., która zażądała pewnych w nim zmian natury głównie formalnej; z zastosowaniem już tego regulaminu zbiera czynsze urzędnik, zasługujący na zupełne zaufanie. —

R. m. dr. Guńkiewicz wnosi:

„Rada miejska uchwali!

1) **stary teatr ma być przebudowany** kosztem do 250.000 koron na budynek, mieszczący w sobie na dole sklepy, względnie restauracyę, na I. piętrze salę balową i salę koncertową z przybocznemi ubikacyami, na II. piętrze ubikacye potrzebne do umieszczenia Towarzystwa muzycznego i konserwatoryum, a na III. piętrze ubikacye na mieszkania;

2) zamiast dotychczasowych subwencyj umieszczone zostaje aż do dalszego odwołania Towarzystwo muzyczne i Konserwatoryum w tymże budynku na II. piętrze bezpłatnie i toż Towarzystwo używać będzie bezpłatnie sali koncertowej na próby i na 8—10 produkcyj muzycznych“.

R. m Beringer wyjaśnia, że przebudowa starego teatru jest zamieszczona w programie inwestycyjnym.

Poz. 2 przyjęto.

Wniosek r. m. dra Guńkiewicza za zgodą wnioskodawcy odesłano do komisyi inwestycyjnej (L. 47145/03).—

Poz. 3, 4, 5, 6 przyjęto.

„Dochody zwyczajne“ i „Bilans“ przyjęto.

Przewodniczący o godzinie 8 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (30. w kad. XII.) **z dnia 18 maja 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **56**.

Radcy miejscy: ks. dr. Bukowski, dr. Cyfrewicz, dr. Górski, Katyński, Mendelsburg, Sare, Slęk, Sołtysik, hr. Wodzicki (**9**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. dr. Bandrowski, Schmelkes, Szatkowski, dr. Ulanowski (**4**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 min. 40 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Na porządku dziennym **dalszy ciąg dyskusyi szczegółowej nad budżetem.**

Dział III. „Opodatkowanie i opłaty gminne“.

Sprawozdawca r. m. dr. Gross.

„Wydatki zwyczajne“ przyjęto.

„Dochody zwyczajne“.

Poz. 1, 2, 3. R. m. dr. Szarski odnośnie do tytułu pod lit. *d)* wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Poleca się Magistratowi, aby w porozumieniu z Sekcyą V. zastanowił się nad wprowadzeniem lepszej **egzekutywy przy opłacie od psów**“.

R. m. Markus odnośnie do poz. 3 lit. *a)* wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Od wozów, przywożących towary **z kolei do miasta, żądać opłaty myta rogatkowego**“.

Przewodniczący wyjaśnia, że wniosek taki był już przedstawiony Sekcyi III. i Sekcya ten wniosek odrzuciła.

R. m. Miedniak zauważa, że kolej półn. Ces. Ferdynanda ma przyznane w koncesyi, że Gmina żadnych opłat pobierać nie będzie.

R. m. dr. Ponikło zaprzecza faktowi, podniesionemu przez r. m. Miedniaka, i uważa żądanie r. m. Markusa za wykonalne, jednak sądzi, że sprawę tę należy dokładnie rozpatrzyć.

R. m. dr. Seinfeld uważa, że wniosek taki nie może być odrazu uchwalony, lecz że należy go przedtem odesłać do Sekcyi III. —

R. m. Miedniak omawia sprawę taks konsensowych i sądzi, że nie są one uzasadnione, żaden bowiem inny zawód nie opłaca osobnych taks za zarobkowanie; tego rodzaju taks niema także w żadnem innem mieście monarchii i powinny one być zniesione. Mowca wnosi:

„Z uwagi, że pobieranie opłat konsensowych nie jest nigdzie, w żadnem mieście w Austryi praktykowane, z uwagi, że pobieranie tych opłat nie da się pogodzić z reformą i duchem nowych, bezpośrednich podatków osobistych, dalej z uwagi, że przemysłowcy gospodnioszynkarscy w Krakowie już i tak są wysoko opodatkowani różnemi opłatami, jakich inni przemysłowcy nie ponoszą, jak: taksą konsensową od 150 do 250 koron rocznie, dzierżawą konsensu od 400—500 koron i t. zw. opłatą Dunajewskiego z 1881 r. w kwocie 180 koron — co razem bez podatku zarobkowego czyni od 730 do 1000 koron rocznie. — Rada miejska uchwali!

Poleca się Magistratowi i Komisyi budżetowej, aby z preliminarza budżetu na rok 1904 w tytule dochodów pozycyę: **Opłaty konsensowe** wykreślono“.

W końcu mowca żali się, że posiedzenia komisyi konsensowej wbrew § 48 statutu są tajne i inni radcy miejscy nie mogą być na nich obecni.

R. m. dr. Domański wyjaśnia, jako Przewodniczący Komisyi konsensowej, że dlatego uchwalono poufność obrad, ponieważ przedmiotem obrad są często sprawy drażliwe, dotyczące petentów.

R. m. dr. Fischler podnosi, że Magistrat często wbrew opinii Komisyi konsensowej, działającej w zastępstwie Gminy, wydaje orzeczenia w sprawach konsensowych. Mowca wnosi:

„Rada miejska wyraża życzenie, że Magistrat, jako władza przemysłowa I. instancyi w sprawach konsensowych, powinien **opinię Komisyi konsensowej**, jako opinię Gminy miasta Krakowa, w zasadzie uwzględniać.“

R. m. dr. Ponikło sprzeciwia się wnioskowi r. m. Miedniaka.

R. m. dr. Seifeld, dr. Rothwein i Rotter oświadczają się za odesłaniem wniosku r. m. dra Fischlera do Sekcyi III.

Poz. 1, 2, 3, wraz z rezolucyą Komisyi budżetowej przyjęto.

Wniosek r. m. dra Szarskiego odesłano do Sekcyi V. (L. 48445/903).

Wniosek r. m. Markusa odesłano do Sekcyi III. (L. 48444/903).

Wniosek r. m. Miedniaka upadł.

Wniosek r. m. dra Fischlera odesłano do Sekcyi III. (L. 48456/903). —

Dział IV. „Zarząd długu miejskiego“.

Sprawozdawca r. m. Federowicz.

R. m. dr. Gross wnosi:

„Rada miejska uchwali przeprowadzić **konwersyę długów miejskich**, wyszczególnionych na tablicy *a)* str. XI. wstępu do budżetu za rok 1903, a zysku, otrzymanego z konwersyi, użyć na częściowe pokrycie niedoboru budżetowego“.

Mowca uzasadnia swój wniosek w dłuższem przemówieniu.

Przemawiają przeciw temu wnioskowi I. wiceprezydent dr. Leo, r. m. Epstein, dr. Ponikło; za wnioskiem r. m. Daszyński.

Dział IV. przyjęto.

Wniosek r. m. dr. Grossa upadł. —

Dział V. „Bezpieczeństwo publiczne“.

Sprawozdawca r. m. Markus.

„Wydatki zwyczajne“.

Poz. 1. „Straż pożarna“.

R. m. dr. Bujak wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Zmienia się uchwałę Rady miasta Krakowa, powziętą na posiedzeniu dnia 20 czerwca 1898 r., w sprawie uregulowania etatu płac urzędników i służby miasta Krakowa, a ustanawiającą **rangę VII. dla naczelnika straży pożarnej** z poborami, do tej rangi przywiązanymi, w ten sposób, iż znosi się rangę VII-mą a w miejsce to ustanawia się rangę IX. z poborami, przywiązanymi do tej rangi“.

R. m. dr. Guńkiewicz, popierając wniosek r. m. dra Bujaka, wnosi: „W dziale V. 1 *a)* zamieszcza się zamiast „dla naczelnika straży 7840 koron“ *α)* dla byłego naczelnika straży za 4 miesiące 2613 koron 34 hal. *β)* dla przyszłego naczelnika w IX. randze (2800 kor., 600 kor.) za 8 miesięcy 2266 kor. 66 hal., razem 4880 koron, wskutek czego ogólna suma 64862 koron zmniejsza się na 61902 koron“.

R. m. Miedniak wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Poleca się Prezydyum, ażeby w najkrótszym czasie rozpisało **konkurs na posadę naczelnika straży pożarnej miejskiej** z dodatkiem, że kandydaci muszą być narodowości polskiej“.

R. m. dr. Bujak uważa wniosek r. m. dr. Guńkiewicza za zbyteczny, gdyż w razie przyjęcia przez Radę wniosku, postawionego przez Mowcę, będzie rzeczą Wydziału obrachunkowego sprostować odpowiednio cyfry w budżecie.

Przewodniczący zauważa, że wniosek r. m. Miedniaka jest przedwczesny, gdyż Eminowicz wniósł przeciw uchwale Rady miejskiej rekurs do władz wyższych.

R. m. dr. Seinfeld zaznacza, że rekurs może

mieć skutek tylko co do sprawy emerytury, ale nigdy co do wydalenia ze służby.

Sprawozdawca r. m. Markus wnosi:

Rada miejska uchwali!

Poleca się Magistratowi **uregulowanie etatu straży pożarnej**, zastosowanego do faktycznego stanu i potrzeb.

Poz. 1., wyjąwszy punkt pod lit. *a)*, wraz z rezolucyą Komisyi budżetowej przyjęto.

Wniosek r. m. dra Bujaka przyjęto. (L. 48443/903).

Wniosek r. m. Miedniaka przyjęto (L. 331/prez./903).

R. m. dr. Guńkiewicz wniosek swój cofa.

Wniosek r. m. Markusa przyjęto (L. 48441/903). —

Poz. 2. „Zaprzęgi miejskie“.

R. m. dr. Rosenblatt odnośnie do punktu pod lit. *c)* podnosi, że kontrola w tej gałęzi gospodarstwa była niedostateczną, gdyż konie dostawały porcye siana, ważące tylko po 4 Kg. zamiast 5 Kg.; zapytuje, czy w tej mierze zaprowadzono już ściślejszą kontrolę.

Sprawozdawca wyjaśnia, że ściślejszą kontrolę zaprowadzono już w przeszłym roku i kontrola ta wydała pomyślne rezultaty.

Poz. 2 przyjęto. Rezolucya komisyi budżetowej upadła. —

Poz. 3 i 4 przyjęto. —

Poz. 5. R. m. Sędzimir wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Uprasza się Pana Prezydenta, ażeby się postarał u władzy kompetentnej, by stójkowi podczas wykonywania służby uwolnieni byli od **oddawania honorów wojskowych**“.

R. m. Sulikowski zapytuje, jak stoi sprawa **pomnożenia straży policyjnej** w Krakowie.

I. wiceprezydent dr. Leo wyjaśnia, że sprawa obecnie znajduje się w Ministerstwie obrony krajowej i że będą podjęte kroki celem przyśpieszenia jej załatwienia.

R. m. dr. Bujwid popiera wniosek r. m. Sędzimira.

Poz. 5 przyjęto.

Wniosek r. m. Sędzimira przyjęto (L. 48456/903). —

Resztę Działu V. wraz z rezolucyą Komisyi budżetowej przyjęto.

Sprawozdawca r. m. Markus wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Należy odwołać się do **zagranicznych Towarzystw asekuracyjnych**, które za ubezpieczenia realności w Krakowie opłaty pobierają, ażeby się do **utrzymania straży pożarnej** przyczyniały“.

Wniosek r. m. Markusa przyjęto (L. 48442/903). —

Przewodniczący o godzinie 8 min. 15 wieczorem posiedzenie zamyka. —

Posiedzenie nadzwyczajne (31. w kad. XII.) **z dnia 25 maja 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **48**.

Radcy miejscy: dr. Benis, ks. dr. Bukowski, dr. Cyfrowicz, Epstein, dr. Górski, Katyński, dr. Muczkoski, Rotter, Ślęk, Sołtysik, dr. Trzebicky, Turski, hr. Wodzicki (**13**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Bartoszewicz, Bazes, dr. Gross, dr. Horowitz, dr. Lustgarten, dr. Paszkowski, Suski, Szatkowski (**8**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 40 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Pisma: 1) Zaproszenie Wydziału wykonawczego do wzięcia udziału w **Wiecu narodowym** przyjęto do wiadomości (L. 46269/903). —

2) Prośbę **Konstantego Jaworskiego**, urzędnika Budownictwa miejskiego, o przyznanie mu pięciolecia odesłano do Sekcyi III. (L. 43435/903). —

R. m. dr. Tomkowicz wnosi, aby przystąpić do posiedzenia tajnego.

Wniosek r. m. dra Tomkowicza przyjęto. —

Wskutek tego Przewodniczący o godzinie 5 minut 50 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (32. w kad. XII.) **z dnia 28 maja 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **58**.

Radcy miejscy: Ks. dr. Bukowski, dr. Cyfrowicz, Epstein, dr. Górski, Katyński, dr. Pareński, Ślęk, Sołtysik, dr. Trzebicky (**9**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: dr. Tomkowicz, dr. Ulanowski (**2**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 min. 40 po poł.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

R. m. dr. Bandrowski wnosi, aby przystąpić do posiedzenia tajnego i załatwić najpierw sprawę, zamieszczoną pod punktem 1-szym tego porządku, t. j. sprawę **wyboru Dyrektora Kasy Oszczędności** miasta Krakowa.

R. m. dr. Frühling popiera ten wniosek.

R. m. Federowicz oświadcza się przeciw zmianie porządku dziennego.

Wniosek r. m. dra Bandrowskiego upadł. —

R. m. Turski wnosi, aby Rada miejska wybrała **delegata na wiec narodowy** we Lwowie.

Wniosek r. m. Turskiego upadł. —

R. m. Rotter przypomina swoją interpelacyę w sprawie **podrożenia mięsa**, gdyż miastu grozi dalsze podrożenie tego artykułu konsumcyjnego. Mowca zapytuje, czy robiono jakie w tym kierunku dochodzenia i jaki jest ich rezultat.

Przewodniczący wyjaśnia, że przyczyną podrożenia jest wykupowanie mięsa przez przybywających tu rzeźników i handlarzy z Prus, z którymi miejscowi rzeźnicy nie mogą wytrzymać konkurencyi.

R. m. Rotter oświadcza, że odpowiedź p. Prezydenta go nie zadowala, gdyż należało zająć się wyszukaniem innych źródeł dostawy mięsa dla miasta.

R. m. dr. Bujwid sądzi, że Magistrat powinien postarać się o zapewnienie ludności tańszego mięsa, jak to stało się z węglem. —

R. m. dr. Rosenblatt zapytuje, jaki wynik przyniosło **badanie wody z wodociągu miejskiego**, bo Rada od dawna nie miała wiadomości, czy woda się poprawiła czy nie.

R. m. dr. Bujwid z upoważnienia Przewodniczącego udziela szczegółowych informacyi co do wyniku badań, przeprowadzonych w ostatnim czasie.

R. m. Rotter polemizuje z wywodami chemika miejskiego dra Lembergera, zamieszczonymi w jego sprawozdaniu, obejmującem wyniki badań wody wodociągowej, i użala się, że rozszerzane przez r. m. dra Domańskiego wieści o złym stanie wodociągu nie są zgodne z prawdą i szerzą nieufność do gospodarki gminnej, a przez to podkopują kredyt miasta.

R. m. dr. Rosenblatt zaznacza, że swoją interpelacyą nie chciał wywoływać dyskusyi i Rada nie uchwaliła dyskusyi w tej sprawie.

I. wiceprezydent dr. Leo sądzi, że dyskusya w tej mierze jest przedwczesna, ponieważ Komisya wodociągowa przygotowuje osobne sprawozdanie, które przedłoży pełnej Radzie, i wtedy będzie pora do przeprowadzenia dyskusyi. —

R. m. dr. Frühling podnosi, że wiele niepowołanych osób otrzymało konsensy i wytworzyła się formalna kategorya pensyonarzy i pensyonarek, którzy poddzierżawiają swoje konsensy szynkarzom za wysokie kwoty, dochodzące nieraz do 600 K.; wskutek tego prawie połowa szynkarzy opłaca osobny podatek za dzierżawienie konsensu, nieznany w innych zawodach. Otrzymują też konsensy browary, powołane do wyrobu piwa, a nie do szynkowania, co jest krzywdą dla zawodowych szynkarzy. Rada na przedostatniem posiedzeniu uchwaliła wnieść rekurs przeciw orzeczeniu, którem Namiestnictwo udzieliło **konsensu szynkarskiego arcyksiążęcemu browarowi w Żywcu.** Ponieważ prawo wnoszenia takich rekursów przysługuje Prezydentowi miasta a nie Radzie, mowca więc pragnie zmienić stylizacyę swego wniosku w tym przedmiocie, przyjętego przez Radę.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawa ta już jest bezprzedmiotowa, gdyż rekurs podpisał i wniósł do Ministerstwa. —

R. m. dr. Frühling zapytuje, czy Fizykat miejski zebrał jakie wiadomości o **nowej chorobie**, która w kilkunastu już wypadkach objawiła się w Krakowie i czy sprawą tą zajęła się Komisya sanitarna?

R. m. dr. Łepkowski wnosi, aby sprawę **noweli do statutu Kasy Oszczędności** miasta Krakowa, zamieszczoną jako 1-szy punkt porządku dziennego, uznać za nagłą.

Wniosek r. m. dra Łepkowskiego przyjęto.

Przewodniczący odpowiada, że w sobotę odbędzie się posiedzenie Komisyi sanitarnej, która zajmie się sprawą nowej choroby. —

R. m. dr. Seinfeld zapytuje, co się dzieje z wysłaniem **deputacyi do Wiednia w sprawach miejskich** i czy Prezydent uważa za właściwe wysłać deputacyę w czerwcu.

Przewodniczący odpowiada, że deputacya wyjedzie w czasie właściwym. —

R. m. Klemensiewicz zapytuje, co się dzieje z **budową szkoły przemysłowej.**

R. m. Rotter wyjaśnia, że w tej sprawie odbyła się w Ministerstwie oświaty konferencya, na której uchwalono wstawić do budżetu państwowego 1904 r. pierwszą ratę na budowę tej szkoły. —

Trybunę sprawozdawcy zajmuje r. m. dr. Ponikło celem przedstawienia wniosku Prezydenta miasta imieniem Wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności miasta Krakowa w sprawie **noweli do statutu Kasy Oszczędności.** (L. 51140/903).

Przewodnictwo obrad obejmuje I. wiceprezydent dr. Leo.

Prezydent opuszcza salę obrad.

R. m. dr. Seinfeld wnosi, aby sprawę noweli do statutu Kasy Oszczędności odesłać do Sekcyi III., gdyż sprawa ta według postanowień statutu miejskiego może być przedstawiona tylko jako wniosek pewnej Sekcyi lub Komisyi a nie jako wniosek Wielkiego Wydziału Kasy, który nie jest organem Rady miejskiej.

Przewodniczący zaznacza, że wniosek ten został uznany za nagły i jako taki będzie regulaminowo traktowany.

W tej kwestyi formalnej wywiązała się dyskusya, w której wzięli udział r. m.: dr. Seinfeld, Daszyński, Przewodniczący, dr. Bandrowski.

Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł.

R. m. dr. Ponikło, jako sprawozdawca, podaje w dłuższem przemówieniu uzasadnienie zmiany statutu Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

Przewodniczący otwiera dyskusyę ogólną.

R. m. dr. Seinfeld wnosi, aby sprawę odesłać do Sekcyi III.

R. m. dr. Gross wygłasza dłuższe przemówienie, skierowane przeciw przedstawionym wnioskom. W czasie przemówienia r. m. dra Grossa stenograf z powodu zasłabnięcia opuszcza salę o godz. 8 min. 30 wieczorem.

R. m. dr. Frühling wnosi, aby posiedzenie zamknąć, gdyż nie może być prowadzony protokół stenograficzny, a sprawa nie jest pilną.

Wniosek r. m. dra Frühlinga upadł.

R. m. dr. Fischler popiera wniosek Sprawozdawcy.

R. m. Rotter i dr. Frühling w dłuższych przemówieniach krytykują przedstawione wnioski.

Na wniosek r. m. dra Łepkowskiego uchwalono dyskusyę zamknąć.

Przewodniczący zarządza wybór mowców generalnych.

Wywiązuje się dyskusya w kwestyi formalnej, gdyż początkowo nikt za wnioskami do dyskusyi się nie zapisał, tylko przeciw wnioskom; udział w dyskusyi biorą Przewodniczący i r. m. dr. Seinfeld i Turski.

Mowcą za wnioskami Sprawozdawcy wybrano r. m. dra Seinfelda — przeciw wnioskom r. m. dra Bandrowskiego.

R. m. dr. Seinfeld wygłasza dłuższe przemówienie.

R. m. dr. Bandrowski składa imieniem mniejszości **deklaracyę**, załączoną do niniejszego protokołu i stanowiącą jego część integralną*).

DEKLARACYA.

*) Uznając, że statut miejskiej Kasy Oszczędności wymaga gruntownej reformy, sprzeciwiamy się zasadniczo reformowaniu pojedynczych tylko paragrafów tego statutu, jest to bowiem postępowanie dorywcze i może Kasie przysporzyć więcej szkody, niż pożytku. Sprzeciwiamy się nadto przedłożonemu wnioskowi Wielkiego Wydziału:

Kilkakrotnie stawiane w toku dyskusyi wnioski o zamknięcie posiedzenia z powodu braku kompletu, po skonstatowaniu przez Przewodniczącego dostatecznego kompletu, upadły.

Na tem skończono dyskusyę ogólną, w czasie której przewodnictwo obrad w zastępstwie I-go wiceprezydenta dra Leo obejmował II-gi wiceprezydent dr. Staniszewski.

R. m. dr. Gross żąda imiennego głosowania nad wnioskiem r. m. dra Seinfelda. Ponieważ wniosek r. m dra Grossa zyskał dostateczne poparcie, przeto Przewodniczący zarządza głosowanie imienne i do skrutynium zaprasza r. m. dra Rosenblatta i dra Szarskiego.

Rezultat głosowania: głosujących 44, absolutna większość głosów 23, za wnioskiem głosów 13, przeciw 31, przeto wniosek r. m. dra Seinfelda upadł. —

Przewodniczący otwiera dyskusyę szczegółową. Przystąpiono do obrad nad § 44:

„Komisya kontrolująca § 44: Komisya kontrolująca składa się z 12 osób, z pomiędzy członków Wydziału Wielkiego corocznie wybieranych, i ma obowiązek kontrolowania czynności Dyrekcyi i całej administracyi Kasy Oszczędności. Celem ścisłego wykonywania tej kontroli wybiera Komisya kontrolująca corocznie ze swego grona komitet rewizyjny, składający się z trzech członków. Członkowie komitetu rewizyjnego pobierają za swe czynności wynagrodzenie (dyety), którego zrzec się nie wolno, a którego wysokość oznaczy Wydział Wielki za zezwoleniem c. k. Namiestnictwa.

Obok tego należy do atrybucyi Komisyi kontrolującej wybór kollegium cenzorów, złożonego z 15 członków, które urzędować będzie po myśli instrukcyi, przez Wydział Wielki uchwalonej".

---

1) z powodu pominięcia § 70 statutu i § 16 regulaminu Rady miasta Krakowa, co ukróca autonomię Rady;

2) z powodu, że małe stosunkowo dochody Kasy nie pozwalają na powiększenie jej wydatków.

Zamierzone utworzenie nowej posady trzeciego dyrektora Kasy, jakoteż instytucyi trzech płatnych rewizorów, którym wynagrodzenia zrzec się nie wolno, zaważy ciężko w budżecie Kasy. Twierdzimy także, że trzeci dyrektor Kasy jest zbyteczny, gdyż do kolegialnego załatwiania spraw można powoływać kolejno zastępców dyrektorów a ustanowienie płatnych posad członków Wielkiego Wydziału Kasy nie daje się pogodzić z pojęciem obywatelskiej pracy dla dobra miasta. Zastrzegamy się przeto przeciw takiemu pomnażaniu płatnych posad z funduszów Kasy, a to tem więcej, że w myśl tej nowelli zamierza się odebrać Radzie prawo wyboru trzeciego dyrektora.

W sprawie mowców generalnych i sposobu zgłaszania wniosków i poprawek wywiązuje się dyskusya, w której biorą udział: Przewodniczący i r. m. dr. Seinfeld, Rotter i Daszyński.

Na wniosek r. m. hr. Wodzickiego uchwalono przerwę 10-minutową w obradach.

Po 10 minutach przerwy Przewodniczący otwiera posiedzenie. — Wywiązuje się dyskusya w sprawie formalnej co do osób, zapisujących się do głosu.

Przewodniczący udziela głosu r. m. Daszyńskiemu, jako pierwszemu, który do głosu się zapisał.

R. m. Daszyński w dłuższem przemówieniu stawia następujące poprawki do § 44:

I. „Pierwszy ustęp § 44 ma być zmieniony i zamiast słów „Członkowie Komitetu" do słów „c. k. Namiestnictwa" — ma brzmieć: „Komitetowi rewizyjnemu przewodniczy I. wiceprezydent miasta z głosem stanowczym. I. wiceprezydent ma obowiązek zwoływania tej komisyi przynajmniej raz na tydzień i ma prawo z własnej mocy każdej chwili zarządzać kontrolę Kasy Oszczędności osobiście lub przez urzędnika, przez się delegowanego".

II. Zamiast słów „obok tego..." aż do słów „uchwalonej" ma być ustęp osobny:

„§ 44 *a*. Kollegium cenzorów.

Ustanawia się kollegium cenzorów, złożone z 15 członków, a to w celu wydawania opinii przy eskoncie weksli.

Kollegium cenzorów wybiera komisya kontrolująca.

Wielki Wydział ustanawia instrukcyę dla cenzorów".

Wreszcie mowca żąda 10-minutowego przerwania posiedzenia celem porozumienia się co do imiennego głosowania nad zgłoszonemi poprawkami.

Przewodniczący zawiesza posiedzenie.

Po 10-minutowej przerwie r. m. Daszyński w dalszym ciągu uzasadnia swoje wnioski.

R m. dr. Frühling zrzeka się głosu.

§ 44 przyjęto bez zmiany.

Poprawki r. m. Daszyńskiego upadły. —

R. m. Federowicz wnosi, aby posiedzenie zamknąć, a następne z niezmienionym porządkiem dziennym odbyć w najbliższą środę

Wniosek r. m. Federowicza przyjęto. —

Przewodniczący o godz. 1 min. 20 w nocy zamyka posiedzenie. —

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.